

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feleknas Uca

Feleknas UCA
HDP Batman Milletvekili

İmralı Cezaevinde tutulan Abdullah Öcalan, yapılan 200 günlük açlık grevi eylemlerinin ardından 2 Mayıs 2019'da Adalet Bakanlığının özel izniyle 8 yılın ardından avukatlarıyla görüşmüştür. Son avukat görüşmesi ise 7 Ağustos 2019 tarihinde gerçekleşmiştir. Daha sonra ise İmralı Cezaevinde bulunan mahpuslar ile hiçbir şekilde temas sağlanmamıştır. 27 Nisan 2020 tarihinden beri kendisinden haber alınamayan Öcalan'ın yaşamıyla ilgili 14 Mart 2021 tarihinde sosyal medyada kaygı oluşturan ciddi iddialar ortaya atıldıktan sonra sağlığını teyit edebilmek amacıyla ve yasal bir hak olarak aralıksız her gün yüz yüze görüşme talebinde bulunan avukatları hiçbir başvuruya olumlu yanıt alamamıştır. Ancak daha sonra Abdullah Öcalan, Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri, telefon görüşme haklarını kullanmak üzere savcılıklara çağırılmışlardır. Öcalan'ın kardeşi ile yapmakta olduğu görüşme, çok kısa süre sonra kesintiye uğramış ve görüşmeye devam edilememiştir. Hamili Yıldırım'ın da görüşmesi oldukça kısa sürmüş, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş'ın görüşmesi, tecrit koşullarına karşı protesto olarak görüşe çıkmadıkları beyan edilerek gerçekleşmemiştir. Bu kısa süren telefon görüşmeleri Öcalan'ın sağlık durumu ile ilgili avukatlarını ve yakınlarını sağlıklı bir bilgiye ulaştıramamıştır. Dış dünya ile temas sağlayabilecekleri bütün araçlar ellerinden alınan mahpuslardan sağlıklı bir haber alamamasının yanı sıra mevcut koşullar, sosyal ve duyuşal izolasyonu kötü muamele ve işkence boyutuna ulaştırmıştır.

Her tutuklunun ve/veya hükümlünün, ailesi ve avukatlarıyla iletişim kurabilmesi yasalarla ve Türkiye'nin bağlı olduğu uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış bir haktır. Hükümlü ve tutuklulara tecridin uygulanmasını yasaklayan kural, işkence yasağıyla aynıdır ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. Maddesi'nde de yasaklanmıştır. Türkiye Anayasa'nın 17. Maddesi'nde de tecridin uygulanmaması gereken bir işkence yöntemi olduğu belirtilmektedir. Dolayısıyla 20 yıldır İmralı Adası F Tipi cezaevinde bulunan Abdullah Öcalan'a ve aynı cezaevinde bulunan diğer mahpuslara uygulanan tecrit, ne iç hukukta ne de uluslararası sözleşmelerde yer almaktadır.

Bu kapsamda, Avrupa İşkencenin Ve Gayriinsani Ya Da Küçültücü Ceza Veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi / CPT, tarafından 28-29 Nisan 2016 Türkiye'de İmralı F Tipi Ceza İnfaz Kurumu (CİK) ziyaretine ilişkin rapor 20 Mart 2018 tarihinde yayınlanmıştır. CPT bu raporda, İmralı Cezaevinde tutulan tüm mahpusların herhangi bir gecikme olmaksızın aile ve avukatları tarafından ziyaret edilmelerinin sağlanması yönünde gerekli adımların atılması çağrısını yinelemiştir.

43242

CPT, ayrıca ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılmış mahpuslara yönelik rejimin belirtilen notlar ışığında tamamen değiştirilmesi ve ilgili mevzuatın da buna uygun olarak düzenlenmesi yönündeki tavsiyesini ifade etmiştir. Buna istinaden, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi, yayınladığı 24 Ocak 2019 tarihli karar metninde, CPT'nin, Abdullah Öcalan ve İmralı'daki diğer mahpuslara uygulanan tecride ilişkin tavsiyelerini takip etme ve Türkiye'yi bu tavsiyelere uyma çağrısında bulunmaktadır.

Bu bağlamda,

- 1- Sayın Öcalan ve Sayın Hamili Yıldırım'ın aileleriyle telefon görüşmeleri sırasında telefonun üç dört dakika sonra kesilmesinin sebebi nedir?
- 2- Abdullah Öcalan'ın sağlık durumu hakkında sağlıklı bir bilgi alınabilmesi için avukatları ve ailesi ile görüşmesi sağlanacak mıdır?
- 3- Sayın Abdullah Öcalan ve İmralı'daki diğer mahpuslara uygulanan tecridin hukuki bir dayanağı var mıdır? Tecridin hukuki dayanağı nedir? Anayasa'nın hangi maddesine dayanarak tecrit uygulanmaktadır?
- 4- Uluslararası ve iç hukukta işkence olarak tanımlanan tecrit uygulamasına son vermeye yönelik bir girişiminiz olacak mıdır?
- 5- Sayın Öcalan'ın avukatlarıyla görüştürülmemesinin uluslararası hukukta karşılığı nedir? İmralı'daki mahpusların iletişim hakkı neden engellenmektedir?
- 6- 2 Mayıs 2019'dan bu yana avukatları Sayın Öcalan ile kaç kez görüşebilmiş, kaç görüşme talebi reddedilmiştir? Sayın Öcalan ailesi ile kaç kez görüştürülmüştür?
- 7- Türkiye'nin üyesi olduğu AKPM'nin karar metninde belirtilen, Sayın Öcalan ve İmralı'daki diğer mahpuslara ilişkin çağrısını dikkate alıp, bununla ilgili yasal bir düzenleme çalışması mevcut mudur?
- 8- CPT raporunun tavsiye kararlarında belirtildiği gibi, mahpusların haberleşme ve görüş haklarını kullanmalarına ilişkin gerekli adımlar atılacak mıdır?